

גורל ובחירה באגדת שלושה וארבעה

מערך שיעור

מידע למורים

<p>שיעור העשרה ללימוד היצירה "אגדת שלושה וארבעה" מאת חיים נחמן ביאליק בעזרת כלים מתוקשבים ופריטי מקור באתר הספרייה הלאומית. השיעור נועד לקרב את היצירה לעולמם של התלמידים, והוא מתמקד בשאלה של גורל או אהבה בבחירת בן או בת זוג.</p>	<p>תיאור קצר של השיעור</p>
<p>כיתות ח' תכנית הלימודים בספרות: הסיפור הקצר</p>	<p>קהל יעד ונושא בתוכנית הלימודים</p>
<p>כרזה להצגה "אגדת שלושה וארבעה", שפורסמה בשנת 1955</p>	<p>פריטי מקור שהשיעור מתבסס עליהם</p>
<p>שיעור אחד</p>	<p>אורך הפעילות</p>
<p>גורל ובחירה בסיפור נישואיה של בת שלמה המלך, אסתר אזולאי</p>	<p>חומר רקע למורה</p>
<ul style="list-style-type: none"> • כיתה עם מחשב ומקרן • טאבלטים או מחשבים (לצורך מענה על הסקר) • הכנת סקר לפי ההוראות (להלן) • הדפסת דף העבודה 	<p>ציוד והכנות מוקדמות</p>
<p>דף עבודה</p>	<p>קבצים נוספים</p>

מהלך השיעור

מהלך ההוראה ואורך משוער	תיאור הפעילות
סקר כיתתי	<p>שלחו לתלמידים סקר שהכנתם מראש בכלי כגון Seker4U או דומות לו. בקשו מהם לענות על כמה שאלות שיידונו בשיעור. שאלות הסקר (תוכלו לשנות לפי ראות עיניכם):</p> <ul style="list-style-type: none"> • האם אתם מאמינים ב"אהבה ממבט ראשון"? (כן, לא, "אהבה ממבט ראשון נגמרת במבט שני") • לדעתכם, האם יש מישהו אחד שמיועד לכל אחד? (ברור, מה פתאום, כן אבל זו בעיה כי קשה למצוא אותו או אותה) • האם התאהבתם פעם? (כן, לא, זו שאלה אישית) • לדעתכם, האם יש סיכוי גדול יותר להתאהב במישהו שמכירים טוב וכבר יודעים מי הוא, או במישהו זר שלא יודעים עליו שום דבר? (סיכוי שווה, מישהו זר, מישהו שמכירים טוב). <p>לאחר שהתלמידים יענו על השאלות, הקרינו את הגרפים והפילוחים שמופיעים אצלכם לכיתה כולה, כדי לראות מהי הנטייה של התלמידים בכיתה – אהבה כבחירה או כגורל?</p>
הצגת מודעה להצגה וכתובת תקציר	<p>הקרינו בפני התלמידים את הכרזה של ההצגה. הפנו את תשומת ליבם לתאריך, לסגנון ולפשטות העיצוב. נסו לשער מה היו השיקולים של הקהל בהחלטה אם ללכת לצפות בהצגה. לדעתכם, מיהו קהל היעד של ההצגה? האם הייתם הולכים להצגה הזאת? האם הכרזה מושכת אתכם? איך הייתם מעצבים בימינו כרזה להצגה כזאת?</p> <p>בקשו מן התלמידים לכתוב תקציר להצגה (כחצי עמוד) בעזרת המידע שיש בידיהם על הסיפור משיעורים קודמים. מה תוכן ההצגה? כיצד כדאי לתאר את העלילה למי שמתלבט אם לצפות בהצגה?</p>
דיון בשאלה גורל מול בחירה	<p>בקשו מכמה תלמידים לקרוא את התקציר שכתבו. בזמן הקריאה רשמו על הלוח את הביטויים שהתלמידים השתמשו בהם כדי לתאר את הקשר בין בת המלך לבחור העני (לדוגמה: בחיר ליבה, גורל, כתוב בכוכבים, בחרה בו, אהבה אותו, שידוך וכו')</p>

תיאור הפעילות	מהלך ההוראה ואורך משוער
<p>הפנו את תשומת לב התלמידים לביטויים השונים ושאלו אותם: האם בתו של שלמה בחרה בבחור או שנגזר עליה להתאהב בו? האם זה היה גורל או בחירה?</p> <p>כדי להעמיק את הדיון, הדגישו עובדות מהסיפור (לדוגמה: זו בחירה שלה, כי היא לא ידעה שמשמיים נגזר עליה להתחתן עם בחור עני, לא היה לה מושג שהבחור שנחת על גג המגדל עונה על הקריטריונים שלה. או: כך בדיוק נאמר לשלמה המלך, ולכן אולי רק נראה שזו בחירה שלה, ובעצם כך נגזר מלמעלה).</p>	
<p>חלקו את התלמידים לקבוצות. כל קבוצה תקבל דף עבודה ובו טענות לכאן ולכאן בשאלה אם אהבה ובחירת בן או בת זוג הם גזרה משמים או בחירה מושכלת. הקרינו את שני השירים בפני התלמידים ולאחר מכן הפנו אותם לעבודה בקבוצות:</p> <ul style="list-style-type: none"> • הכול זה מלמעלה – דודו אהרון • תודה שאת – חנן בן ארי 	<p>דף עבודה (כעשר דקות)</p>
<p>בקשו מן התלמידים לשתף את הכיתה בתובנות שעלו בדיון בקבוצות. חזרו ולסיפור ושאלו: האם בסוף הסיפור מגיעים למסקנה? האם אנו ככיתה הגענו למסקנה?</p>	<p>איסוף וסיכום</p>
<p>בקשו מן התלמידים להכין כרזה חדשה להצגה. על התלמידים להתייחס בכרזה למועד ההצגה, מקומה וקהל היעד וכן להוסיף שני משפטים המתארים את הסיפור בדרך שיווקית ומושכת. מומלץ להשתמש בכלים מתוקשבים כגון canva ליצירת הכרזות.</p>	<p>עבודת סיכום / שיעורי בית</p>